VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 82)**

z dnia 20 października 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 82)

20 października 2016 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Sachajko (Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– poprawkę zgłoszoną w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (druki nr 879 i 911).

W posiedzeniu udział wzięli: **Ryszard Zarudzki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Karpińska-Brzost, Magdalena Kowalska, Dariusz Rzepnikowski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Konrad Nietrzebka, Dariusz Dąbkowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam państwa posłów oraz gości. Stwierdzam kworum. W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, druki nr 879 oraz 911. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie słyszę. Został on przyjęty. Przed przystąpieniem do realizacji porządku dziennego mam pytanie: czy na sali znajdują się osoby wykonujące zawodowo działalność lobbingową. Jeśli tak, proszę o przedstawienie się i poinformowanie, jaką firmę reprezentują. Nie słyszę.

Na posiedzeniu plenarnym Sejmu, podczas rozpatrywania sprawozdania Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, druki nr 879 i 911, Klub Platformy Obywatelskiej zgłosił jedną poprawkę. Proszę przedstawiciela wnioskodawców o jej uzasadnienie.

Poseł Zbigniew Ajchler (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, poprawka do druku nr 911 ma następujące brzmienie: w art. 1 dotyczącym ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, DZ.U. 2016 poz. 1551 oraz poz. 331, w pkt 3 dodaje się zmianę w zakresie art. 19 ust. 1, który otrzymuje brzmienie: „Wysokość płatności obszarowej w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn powierzchni obszaru zatwierdzonego do danej płatności i stawki tej płatności na 1 ha powierzchni, 1) do zwierząt w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn liczby zwierząt zatwierdzonych do danej płatności i stawki tej płatności na 1 sztukę – po uwzględnieniu art. 8 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia nr 1307/2013 oraz zmniejszeń, wykluczeń lub pozostałych kar administracyjnych, wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności, a w przypadku jednolitej płatności obszarowej – po uwzględnieniu dodatkowo zmniejszeń, o których mowa w art. 11 rozporządzenia 1307/2013, z zastosowaniem współczynnika redukcji wynoszącego 100%, redukcję zmniejsza się o koszty pracy pracowników najemnych i członków spółdzielni rolniczych zrealizowanych w roku poprzednim".

Celem poprawki jest umożliwienie rolnikom, u których kwota jednolitej płatności obszarowej przekracza 150 tys. euro, odliczenie kosztów pracy od podstawy redukcji zgodnie z treścią art. 11 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., ustanawiającego przepisy dotyczące

płatności bezpośredniej dla rolników, na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej. Pomniejszenie podstawy redukcji o koszty zatrudnienia pozwoliłoby uwzględnić społeczne efekty instrumentu i złagodzić jego restrykcyjność, m.in. do podmiotów działających w sposób kolektywny, jak: spółdzielnie rolnicze lub gospodarstwa hodowlane, które z uwagi na swoją rolę w tworzeniu i rozpowszechnianiu innowacji w rolnictwie, mają duże znaczenie gospodarcze. Takie rozwiązanie sprzyjałoby utrzymaniu, a nawet zwiększaniu zatrudnienia w gospodarstwach wielkopowierzchniowych. Wielkość zlokalizowana byłaby w państwowych gospodarstwach rolnych, w których występuje nadal kumulacja terytorialna problemów społecznych. Redukcja dopłat dotyczy obecnie 120 gospodarstw w Polsce, mówiąc trywialnie 119.

Panie przewodniczący, pan minister Jurgiel wypowiedział się pozytywnie na moją interpelację, złożoną w Sejmie w lipcu br. Otrzymałem odpowiedź, że poprawka będzie uwzględniona. Co więcej, pan minister w różnych wywiadach prasowych oraz spotkaniach na żywo z zainteresowanymi gospodarstwami, potwierdzał akceptację tej poprawki. Zatem, stwierdzam, iż poprawka jest zgodna z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i uważam, że Komisja powinna ją przyjąć. Problem dotyczy nie tylko spółdzielni produkcyjnych, ale również spółek Skarbu Państwa, wszystkich pracodawców, zatrudniających ludzi w oparciu o umowę o pracę lub innych formach. Uważam, że poprawkę należy przyjąć dla partnerskiego, gospodarskiego podjęcia. Dlatego, proszę panie i panów posłów o pozytywną decyzję w tej kwestii. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Mam pytanie do pana posła, jakiego rzędu oszczędności pan dostrzega, dzięki przyjęciu poprawki?

Poseł Zbigniew Ajchler (PO):

Przynajmniej koszty pracy, które należy uwzględnić. Trudno mi wyliczyć skutki finansowe, gdyż nie znam wielkości powierzchni gospodarstw indywidulanych. Trzeba precyzyjnie wyliczyć powierzchnię 119 gospodarstw, która jest zgodna z wysokością, otrzymywaną przez wszystkich. Wtedy można przedstawić skutki finansowe. Generalnie, chodzi o wysokość wynagrodzenia wszystkich ludzi, które należałoby dokładność zredukować, ale nie w 100%. Nie chodzi o wypłacenie całości, której nie ma, ale o redukcję, czyli koszty związane ze świadczeniem pracy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Panie ministrze, czy może pan odnieść się do wypowiedzi?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chcę wypowiedzieć się w następujący sposób: procedowana zmiana ustawy dotyczy innej kwestii, niż poprawka, którą obecnie próbujemy wprowadzić. Zmiana ustawy o płatnościach związana jest z regulacjami dotyczącymi wprowadzenia zmian w instrumentach wsparcia związanych z produkcją i hodowlą, jak: rośliny motylkowate, bydło, krowy, owoce miękkie, buraki cukrowe, pomidory i ziemniaki skrobiowe. Wczoraj było to przedstawione podczas debaty sejmowej. Natomiast, wprowadzona poprawka związana jest z degresywnością. Znamy problem, był on przez nas identyfikowany od lutego. Przypominam panu posłowi, że degresywność mogła zostać wprowadzona na etapie negocjowania warunków na lata 2014-2020. Nic nie stało na przeszkodzie. W różnych krajach inaczej to funkcjonuje. Trzeba to jasno powiedzieć. Na obecnym etapie negocjacje zostały zamknięte i przyjęte do stosowania przez prawo europejskie. Obecnie mamy pierwszy rok funkcjonowania degresywności. Zaproponowaliśmy Komisji Europejskiej, aby poszukać innych rozwiązań. Dokonaliśmy analizy 119 gospodarstw. Wiemy, że jest to koszt 20 mln euro rocznie, a pieniądze trzeba byłoby ponownie zabrać z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Przypomnę, że zostały one przyporządkowane do poszczególnych działań, czyli na modernizację gospodarstw w obszarze Natura 2000 oraz wsparcie dla gospodarstw w OSN-ach. Szkoda, że w odpowiednim czasie, tj. w latach 2012, 2013 i 2014, kiedy były prowadzone negocjacje, przeprowadzono coś, co teraz trzeba zmienić. Wtedy udało się zatwierdzić. Mimo to, podjęliśmy próbę, żeby przedstawić i bardzo precyzyjnie zanalizować, co jest

możliwe. Były ekspertyzy naszych instytutów naukowych, złożyliśmy stosowne pisma. To był proces, trwający do czerwca lub lipca i nadal istnieje, jeśli chodzi o degresywność, nie jest zamknięty. Szukamy innych rozwiązań. Wczoraj mówiłem o tym w Sejmie. Nie ma potrzeby omawiać tego szczegółowo, ale chcę powiedzieć, że rozwiązania były przeprowadzane na różne sposoby. Należałoby zmienić program rozwoju oraz prawodawstwo unijne, które zostało zatwierdzone w wyniku negocjacji. To wszystko jest do przeprowadzenia, ale musi być spełniony jeszcze jeden drobny warunek – zgoda Komisji Europejskiej i komisarza Hogana. Temat jest nam znamy, chcemy dokonać zmian, rozumiemy sytuację i będziemy szukać pozytywnych rozwiązań. Rozmowy były prowadzone przez prawie sześć lub siedem miesięcy i komisarz Hogan powiedział: „nie zgadzam się". Mamy oficjalne pisma. Nie będziemy podążać tą drogą. Sprawa została wstrzymana.

Po drugie, chcę powiedzieć, że rozumiemy nie najlepszą sytuację spółek Skarbu Państwa, szczególnie hodowli zagrodowej. Mimo wszystko szukamy innych rozwiązań. Rozwiązanie dotyczące kosztów pracy to był nasz racjonalny i zasadniczy pomysł. Degresywność można przywrócić na różne sposoby. Najbardziej racjonalnym wyjściem byłoby zwiększenie kosztów pracy. Mówiliśmy o tym w lutym tego roku. Na ten temat były prowadzone dyskusje, posiadamy obszerne ekspertyzy. Chcę jeszcze raz powiedzieć, aktualnie procedujemy inny sposób odzyskania degresywności i pozyskania środków finansowych. Na obecnym etapie to wszystko, co mogę powiedzieć. Sprawa jest zamknięta z powodu braku zgody. Jednak, szukamy rozwiązań, nie poddajemy się. Mieliśmy plany, aby wprowadzić rozwiązanie od 2018 r. Jeśli się nie uda, poszukamy innych ułatwień dla spółek.

Panie pośle, trzeba powiedzieć, że w strukturze 120 gospodarstw znajdują się nie tylko spółki Skarbu Państwa, ale spółki z kapitałem zagranicznym i różne podmioty, które w tej sytuacji byłyby uwzględnione. Musimy wszystkich wspierać, nikt nie może być wykluczony. Zatem, szukamy trzeciej drogi, żeby wspomagać gospodarstwa poprzez czynsze dzierżawne lub innymi sposobami zrekompensować degresywność, która dotyka nie 120, ale 26, 30 spółek Skarbu Państwa. Ale wtedy nie mówimy już o zamianie degresywności.

Można jeszcze długo i szczegółowo omawiać tę sprawę, ale z informacji uzyskanej od prawników wiem, że poprawka ma błędy legislacyjne. Ministerstwo jest za jednoznacznym odrzuceniem poprawki ze względu na wcześniej przedstawione argumenty. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Kto z państwa chce zabrać głos? Proszę, panie przewodniczący.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Wracamy do dyskusji, toczonej wcześniej w salach sejmowych: jak potraktować największe polskie gospodarstwa towarowe? Czy umożliwić im odliczenie kosztów pracy od podstawy, od której będzie się stosowało zmniejszenie płatności? Powiem szczerze, nie chcę prowadzić tej dyskusji, przy okazji omawiania obecnego projektu ustawy. Wcześniej sprawy były proste. Polskie Stronnictwo Ludowe było absolutnie przeciwne dużym gospodarstwom, twierdząc, że są one zakałą polskiego rolnictwa, w związku z tym nie należy im pomagać. Każdy, kto wyraża się pozytywnie o rolnictwie towarowym, chce wspierać latyfundystów. Nie uważam, żeby duże gospodarstwa towarowe, które są dobrze zorganizowane i stanowią podstawę produkcji towarowej, m.in. dostarczają surowce przeznaczone w dużej mierze do przetwórstwa lub na eksport, należało karać lub traktować gorzej niż mniejsze gospodarstwa. Natomiast, obecnie o tym nie rozmawiamy. Dla mnie sprawa jest jasna. Niezależnie od sensu lub logiki, w świetle aktualnego prawa, nie możemy przyjąć tej poprawki, ponieważ teraz nie jesteśmy w stanie wprowadzić do systemu możliwości jednolitej płatności obszarowej, pomniejszanej o koszty pracy w największych gospodarstwach. Czy w ramach zmian średniookresowego przeglądu, które będziemy wprowadzali, temat powinien być podjęty w Brukseli? Nie ma czasu i potrzeby, żeby teraz na ten temat rozmawiać. Obecnie, jak rozumiem, pan minister potwierdził, że w świetle obowiązującego prawa poprawka nie może być przyjęta.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Chcę jeszcze w szczególności podkreślić, co powiedział pan poseł. W ramach omnibusa, czyli pakietu, wnosimy, żeby uprościć prawo unijne, aby degresywność nie była tak uciążliwa. Działamy w różnych kierunkach, w odmienny sposób, również w ramach pakietu przeglądu wieloletnich ram finansowych. Natomiast, nie wiemy, jaki będzie tego efekt. Problem jest nam znany.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Czy ktoś chce jeszcze zabrać głos? Bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Chcę zabrać głos w kwestii formalnej. Poprawka nie została do końca poprawnie przygotowana od strony legislacyjnej. Jeśli zostanie przyjęta przez Wysoką Izbę, potrzebna będzie interwencja Senatu, aby nadać jej właściwy kształt od strony legislacyjnej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Czy ktoś chce jeszcze zabrać głos? Nie słyszę. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez Klub Platformy Obywatelskiej? (5) Kto jest przeciwny? (13) Kto wstrzymał się od głosu? (1) Komisja odrzuciła poprawkę Klubu Platformy Obywatelskiej.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Proponuje pana posła Piotra Polaka. Wyraził zgodę.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Czy ktoś jest przeciwny tej kandydaturze? Nie słyszę. Pan Piotr Polak został wybrany na posła sprawozdawcę.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Dziękuję za uwagę. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.